

הכתרת

שבט - אדר (1) גליון מס' 41 תשס"ט

תגובות ותרומות ניתן לשלוח למערכת 'הכתרת' ת.ד. 57375 ירושלים.
הזכויות לא שמורות, מצוה לעצם, לתרגם ולהפיץ.

לקט מאמרים לחיזוק הצניעות

"ומקום פה עמדי לעורר על ענין מכאיב ומבהיל שטועים בו רבים... יש הנמנעים מדבר בזה מטעמי צניעות. שומו שמים! בדור פרוץ וירוד בכל הענינים, בהלבשה... בריש גלי ולא יתבוששו, ולדבר בעניני קדושה וצניעות זהו נגד הצניעות! היש לך הטעיית היצר גדולה מזו?" (הגר"א קוטלר זצ"ל)

כל כבודה בת מלך פנימה!

מעשה במעסיק חילוני שהזמין מועסק חרדי שלו לחתונת בתו. העובד החרדי לא הגיע לחתונה משום שהיתה זאת חתונה מעורבת, אבל המעסיק לא סלח לו.

"שמעו", התנצל העובד, "באמת לא נעים שלא באתי, אבל אצלנו חתונה מעורבת זה קו אדום, כבר מגיל הגן מפרידים בין בניס לבנות, ההסעות נפרדות ובתי הספר נפרדים, הכל נפרד. איך הייתי יכול להשתתף באירוע מעורב? ההלכה מחייבת אותי!"

באחד הימים התקלקלה מכונתו של הבוס והוא נאלץ להשתמש בתחבורה ציבורית. את הדרך חזרה מהמשרד עשה בחברת העובד החרדי שלו.

באוטובוס פנה המעסיק לעובדו: "תגידי לי, מה התכוונת כשקראת לחתונה של הבת שלי אירוע מעורב?"

"כל המצב הזה שגברים ונשים יושבים יחד, נחשב אצלנו ל'תערובת', ועל כך אנחנו לא מתפשרים", ענה העובד.

"מה?! נדהם הבוס והסתכל סביבו בהשתאות, "אז מה אתה עושה פה?! זה יותר טוב מאצלי בחתונה?!"

ובכן, זה המצב אצלנו כיום. שמיטה למהדרין, נרות חנוכה למהדרין מן המהדרין, שניהם מדרבנן (שמיטה בזמן הזה, וחנוכה בכל זמן), ואילו באוטובוס מעורב ודחוס קשה מאוד להיזהר מאיסורים דאורייתא!

מה כל כך קשה שגברים ונשים יישבו באזורים נפרדים? צריך שבביל זה את ההסכמה של אגד ודן? אי אפשר לעשות זאת לבד? כל אוטובוס שאנחנו עולים אליו, ולא משנה אם הוא קו מהדרין או לא אפשר במעט רצון להפוך אותו למהדרין - נשים בחלק האחורי וגברים בחלק הקדמי. "אנו קוראים בזאת בכל לשון של בקשה וקריאה לנשות ישראל",

כותבים רבני הוועדה לענייני תחבורה, רבי יוסף חיים קופשיץ, רבי דוב לנדאו, רבי יצחק יוסף ורבי מנחם מנדל פוקס, "להקפיד להכנס לחלקו הפנימי של האוטובוס גם בקווים בהם לא מופעלת עדיין תחבורה כשרה ועדיין לא ניתן לעלות מהדלת האחורית".

להזכירכם, שכל הנושא של 'קוי מהדרין' עומד כעת בסימן שאלה אחד גדול. בעתירה שהגישו הרפורמים לפני כמה שבועות, התבקש בית המשפט העליון להוציא צו ביניים שיאסור להפעיל קוי מהדרין חדשים, עד לסיום עבודת ועדת הבדיקה שהקים משרד התחבורה. זאת כדי למנוע קביעת עובדות חדשות בשטח.

אז אם אנחנו נמשיך להיות אדישים לנושא ההפרדה באוטובוסים, מה לנו כי נלין על חברי הוועדה החילוניים אם יחלטו ח"ו לבטל את קוי המהדרין? כל מה שנותר לנו זה לגלות אכפתיות להפרדה באוטובוסים. רק כך נוכל לצפות מאחרים להכיר בצורך שלנו לקוי מהדרין.

(קטעים ממאמר שפורסם באחד העיתונים - טבת תשס"ט)

המעוניין להתנדב לפעילות בנושא ההפרדה באוטובוסים יפנה נא לטל': 077-7100745 בין השעות 2-3 בצהריים.

מרן הגר"ש אלישיב שליט"א

"שיתקנו את הצניעות ואז יהיה בסדר!"

הגר"ש גנס העיד עדות מכלי ראשון: "נכנסתי לחדרו של מרן הגר"ש אלישיב שליט"א, ותוך כדי שיחה שאלתי אותו לפרש כל מה שמתרחש בדורנו, כל הפגעים והמיתות המשונות עליהם אנו שומעים שוב ושוב. מרן הגר"ש אלישיב שליט"א ענה מיד: שיתקנו את הצניעות ואז יהיה בסדר".

(בית נאמן - יב טבת תשס"ט)

הרה"ג הרב מנחם שטיין שליט"א

(ר"מ בישיבת נחלת דוד)

יסוד הצניעות למעשה התחיל ביצירה של כלל ישראל והיותו לעם. בעת גלות מצרים כפי שאנו יודעים "בזכות נשים צדקניות נגאלו ישראל ממצרים". עם ישראל היו במקום הפרוץ ביותר מבחינת צניעות, מקום שנקרא "ערות הארץ", ובתוככי הוזהמה של מצרים הם היו מובדלים ושמורים כדברי הבית הלוי הידועים בפרשת שמות.

ומי גרם לצניעות הזו? יוסף הצדיק. מכל שבעת הרועים שקמו לעם ישראל, השם "צדיק" התייחד דוקא ליוסף. "צדיק" זה צניעות.

ובקדמונים כתוב שיוסף בגימטריה ציון=156, ציון- צ' יון. כל גנאי העולם הזה מגיע מיון. כל תרבות הספורט והיופי מגיע מיון. עם ישראל שהם ממשיכי של יוסף הצדיק הם מעל יון. יון זה סמל החיצוניות ועם ישראל יש להם עולם פנימי שבו יוסף גבר על יון צ'יון כלשון הפסוק: "ועוררתי בניך ציון על בניך יון".

ומי שמתגבר על יון לא מתעסק עם הגוף החיצוני. לא מבליט אותו באמצעים חיצוניים. לא דואג לראותנות שלו ולא מחפש כיצד להתבלט. זהו הכוח שבו אנחנו מתגברים על יון.

אם אלו שורשיו של עם ישראל, כיצד התקררו הרגשות שלנו? מדוע אנו צריכים שיגדרו אותנו עם תקנות? איפה אבדה הכושה הטבעית של העם היהודי?

לדעתי, תקנוני הצניעות בסמינרים, בוודאי שהם חשובים, אבל הם בבחינת מקל הליכה לעוור. סימני דרך למי שלא רואה. אבל אם ער המתבונן מרגיש את הפנימיות שלו. וכשיש פנימיות יש צניעות.

ישנה תופעה חמורה שנסות ישראל הצדקניות לעתים באות להתייעץ, כי תחילת הדגש על החיצוניות ועל הלבוש מגיע מהבעלים. בוודאי שמדובר במיעוט, אבל מיעוט זה יכול לקרר אותנו. עלינו להתחזק בעצמנו כדי שהחיזוק ישפע גם על אותו מיעוט.

על בני תורה לדעת כי לא שייך להתחבר לפנים על ידי שימת דגש על החוץ. הפנים זהו התורה וזהו הכבוד האמיתי ולא איך נראה הבית שלי והסלון וכי'. חלון הראווה של בן תורה הוא בתורתו ובפנימיות שלו ולא בעולם חיצוני רדוד. בן תורה שהוא נכבד, לא יכול להיות נכבד בדברים חיצוניים. נכבדות קונים עם פנימיות ועם צניעות אמיתית.

(קטעים מדבריו, מוסף שבת קודש - ואתחנן תשס"ח)

ארגון חוט של חסד

הגרלות חודשיות על פרסים יקרי ערך וברכות מהרבנים שליט"א, בין הלומדות את החוברת "קיצור הלכות צניעות". לפרטים: סניף ראשי-ביתר: רביע - אריאל 5 - 5807539-02, ביתר: המגיד ממזריטש 5802398-02, ירושלים: הסנהדרין 6 - 5827008-02, בית ישראל 10 - 5828336-02, חזון איש 15 - 5712110-02, רמות פולין 63-5862777-02, בית שמש: 9997750-02, תל ציון: 9972296-02.

קיצור הלכות צניעות - הלכה יומית - מחולק למאה ימים. מיוסד ע"פ הספר "משבצות זהב לבושה" ומכתבים חדשים מגדולי ישראל בדורנו. מומלץ מאד! להשיג: בסניפי "עטרת זהב", וסניפי "חוט של חסד" (ראה מסגרות) קרית ספר: כהנמן - אור החיים 10 - 9298164-08

עטרת זהב

ביגוד איכותי כהלכה לבנות ישראל ב"ב: בן דוד 26, 00160-05731 ירושלים: חגי 8, 5004805-02

עקב חוסר הבהירות שנוצר לאחרונה, הרינו להביא את דעתו הברורה של **מרן הגר"ש וואזנר שליט"א** בענין פאות זמנינו, כפי שכתב בעצמו בספרו **"שבט הלוי"**, בהקדמה לח"א:

"... וידוע דעת מג"א סיי עה דסתירת קליעת שיער אסור אפילו בפנויה בשוק... ומ"מ באשת איש לית דין ולית דיין דאיסורא גמורא הוא, לא מפני איסור גילוי שערות בלבד אלא עצם ההליכה בשערות מסותרות הוא פריצותא שאין כמוהו ונלקח מן הירודים שבאנושות, גם כשהולכת בפאה נכרית, דאין הנדון גילוי השערות אלא צורת השערות באופן שמהרס דרכי הצניעות, ומה נואלו אלו שמבקשים להם קולות ע"ז תחת מסוה של כיסוי ראש מדומה". (בל ננסה לשייך את הדברים לסוג מסוים בלבד, שכן הדברים נכתבו לפני למעלה משלושים שנה, וכולנו יודעים שהפאות האופנתיות של אז לא היו גרועות יותר מה"רגילות" של היום).

וכן ב"דרשות שבט הלוי" (ח"א עמ' קמ"ב) כ': "ואפי' ההחלקים להלכה בפנויות, מ"מ באשת איש לית דין ולית דיין דאיסורא גמורה היא... והוא פשוט מאד לכל בר בי רב, ומה נואלו ומגועלים אלה מבנות ישראל אשר תחת המסוה של פאה נכרית הולכות פרועות וסתורות ראש כהריקות ופוחזות ביותר, ואם אמרו טפח ושיער באשה ערה - **דבר זה הוא ק"ו בן ק"ו"**.

לפני מספר שנים נכנסנו למרן הגר"ש אלישיב שליט"א לשאול שאלות בהלכות צניעות הבגדים, והשיב לנו מרן שליט"א: "אני לא עסקתי בזה, הרב וואזנר עוסק בזה, תלכו אליו, ומה שהוא יאמר תחשבו כאילו אני אמרתי!" ח.ר. 02-5383158

כמו"כ בתקנון הפאות שנקבע בשנת תשמ"ז בהוראת כל גדולי ישראל, נאסר בין היתר לחבוש פאות ששערותיהן "מתפשטות לצדדים או לתוך הפנים ע"י תנועות ראש ומשב רוח" (שזה בודאי נכלל ב"סתור"). וכן בתקנון "משמר התורה" נאסר לחבוש פאה "פרועה", וביארו לנו כותבי התקנון שהכוונה לאיסור זה.

והנה בעבר היו פאות אלו נחלת הציבור המודרני בלבד, אך כיום נכללות באיסור זה כל הפאות ה"רגילות" המקובלות בדור הצעיר, ואכן כבר בשנת תשנ"ו כתב מרן הגר"ש וואזנר שליט"א במכתבו לעידוד המטפחת כי **"הפאות החדשות ברובן הגדול אינן לפי גדרי הצניעות"**, וחתמו ע"ז גם **הגרמ"י לפקוביץ והגר"נ קרליץ שליט"א**, ובשנת תשס"ד גם **הגר"ש אויערבאך שליט"א**. ומאז ועד היום המצב רק הולך ומתדרדר, וה"היסטנדרט" (אצל בני התורה!) הולך ומתרחק מן הצניעות, ופאות שנחשבו בעבר לפריצות חמורה זוכות כיום לתואר "פאות צנועות", ואין מקום להתכחש למציאות. **על** כן, הבה נעזוב את מסלול ההתדרדרות, נעלה על דרך בטוחה יותר, ונשמור גם על הדורות הבאים.

[הדברים נכתבים תוך ידיעה ברורה שהשינוי המעשי הוא בד"כ קשה מאד, ולפעמים אף נראה כבלתי אפשרי, אך אין זו סיבה להמנע מלהכיר באמת. יש להשיב את הדברים אל הלב ולעורר את השאיפה והרצון להשתנות, ולהתחיל בשינוי המעשי במה שאפשר, כלומר: **למעט** (במקומות ובזמנים שאין הדבר כ"כ קשה) ביציאה מן הבית ללא כיסוי ראש צנוע].

הנה לאחרונה נשמעים רבים הטועים ומעלים על דעתם כי מהותה ועינינה של מצות כיסוי הראש הינה להוות סימן היכר שהאשה נשואה, שלא תיראה כפנויה, ועל פי זה מקילים, ואת הצניעות מקלקלים, ואת הרבים מכשילים, על כן עינינו לא נוכל להעלים, ואת האמת חובתינו להיות מגלים.

ובכן ידע לו כל בן תורה, כי המצאה זו אין לה מקור לא בראשונים ולא באחרונים, ולא עוד אלא שבגמ' ובראשונים בכתובות עב (שם) מקורו של איסור פריעת ראש באשה) לא נזכר כלל דהאיסור רק בנשואה, וביותר דלשון הרמב"ם (פכ"א מאיסוי"ב הי"ז) והטור והשו"ע (אה"ע כא ב) הוא "לא תלכנה בנות ישראל פרועות ראש בשוק - **אחת פנויה ואחת אשת איש"**, אלא דהנו"כ הוכיחו דבתולה מותרת מרפ"ב דכתובות (וכ"ה בשטמ"ק שם בשם ליקוטי הגאונים) ומהמרדכי בפ"ג דברכות (עי' בי"ח אה"ע שם), ולכן פי' דאיירי באלמנה וגרושה (פרישה וב"ש שם) או בבעולה (בי"ח וח"מ שם) או דאסורות בשיער סתור (מ"א עה סק"ג). [ובאמת יש מהאחרונים שפי' כפשוטו דגם פנויה אסורה, ויש מקומות שאכן כך נהגו, עי' אוה"פ שם]. ולאור זאת, ברור לכל מעיין שחידוש כזה שיעקר טעם האיסור הוא להבדיל נשואה מפנויה הוא דבר שלא ניתן להאמר. ואף שבודאי ישנו ענין שיהיה היכר בין נשואה לפנויה (עי' חו"י קצו, הו' בפ"ת אה"ע שם), מ"מ לא מפני זה נחדש שזהו טעם דין כיסוי הראש, ובודאי שלא להקל עפ"ז.

וטעם איסור גילוי הראש מבואר בראשונים בכתובות ובאחרונים דהוא משום פריצות דגברי (אכמ"ל ונ"י בגליון 33), דהיינו שהיות ומראה השיער גורם להרהור ותאוה (עי' רש"י ברכות כד. ד"ה קולך, ובפי' הטור הארוך עה"ת דברים כא יב, ובמנחת ביכורים נזיר פ"ד ה"ו, ועוד), לכן צויתה התורה לכסותו ולהצניעו כדי להרחיק ממנה עיני זרים. וכן מבואר בשו"ת שנות חיים למהר"ש קלוגר סי' שטז, ובשו"ת מהר"י הלוי סי' ט', ובסי' מעלות המדות פ"ט, ועוד. והא דהאיסור רק בנשואה, משום דמכמה טעמים צריכה הנשואה צניעות ושמירה יותר מן הפנויה (ונ"י בגליון 33, וע"ע חת"ס נדרים ל:), ולכן עליה להוסיף בצניעותה, וכ"כ מרן הגר"ש וואזנר שליט"א והגר"נ קרליץ שליט"א במכתבם (אייר תשנ"ו): **"הדבר ברור שמצות כיסוי הראש ניתנה לאשה הנשואה כדי להוסיף בצניעותה יותר מן הפנויה"**.

ומעתה יובן, ש"פאה צנועה" היא רק פאה שהיא אכן **צנועה**, שעל ידה **מוסיפה הנשואה בצניעותה** יותר מן הפנויה, אך פאה שאינה מרחיקה מעליה עיני זרים אלא גורמת את ההיפך, הרי היא **היפך הצניעות**, בין אם נראית כפנויה ובין אם לא, ושום "תקנון" שבעולם לא יוכל להופכה ל"פאה צנועה".

הגר"י זילברשטיין שליט"א: "המונח 'צניעות' איבד מזמן את משמעותו הפשוטה, הכל כך פשוטה: לא למשוך את העין, לא לגרות את תשומת הלב. מי שאינה מאמצת את הכלל הזה בהלכות הצניעות שלה, לא התחילה אפילו לקיים את מה שהתורה דורשת ממנה בענינים אלו, שהם יסוד היסודות של הבית היהודי בפרט, ויסוד היסודות של האומה היהודית בכללות. יכולה אשה שתלך עם בגד התפור לפי כל כללי האורך והרוחב שפרסמו הרבנים ומורי ההוראה, ויכולה היא גם לחבוש לראשה פאה כזו שאף שיערה משערות ראשה לא תבלוט ממנה החוצה, אבל אם הביגוד או הפאה שלה מושכים את תשומת הלב... כבר היא אינה בגדר אשה צנועה, שכן היא גרמה במו בגדיה ופיאתה שאנשים יביטו בה!" (עלינו לשבח - דברים א' עמ' תקנב)

*אין הכוונה שמושכים את העין מחמת היותם שונים וחריגים מהמקובל, אלא הכוונה שמגד עצמם מושכים את עיני אנשים מחמת הפריצות שבהם (עי' עמ' 4), גם אם הדבר מצוי ומקובל. ומכאן שאין הדבר נמדד לפי הבנת נשים אלא לפי הרגשת אנשים! (בגיליון הבא יובא ב"מכתב המרחיב בנושא).

קני לך סניגור! (מחזור ג') הגרלה ע"ס 1000 ₪ (כולל זיכויים) בין הלומדות ספר "משבצות זהב לבושה" או קיצורו [והתחזקות בפרט אחד בצניעות]. בתוספת מבחנים ניתן להגיע ל-1500 ₪. לפרטים, וכן להשיג הספרים במספר שפות במחיר הקרן: 08-9298164, 08-9742606, 08-9744071.

המעשה'לה לאנשים שלא מפחדים מהאמת - חוברת נפלאה אודות הדיבור בפלאפון ברחוב - עם דברי גדולי ישראל - להשיג בטל': 02-5838103

ועד רבנים ארצי 'משמרת החיים' לעניני צניעות הלבוש וההנהגה

כאשר מצב הצניעות והקדושה בדורנו דורש תיקון גדול, חובה קדושה לגדור פריצות הלבוש וההנהגה בבית ובחוץ. לגדול נחיצות העניין הננו מצטרפים לפקח על הפעילות המסועפת של **ועד 'משמרת החיים'** (הפועלים בשיתוף עם הועד לטוהר המחנה בארה"ק). שהצליחו רבות בהחדרת ערכי הצניעות והקדושה. **והננו לאשר שכל פעולתם בהוראת כשרות הבגדים ופיקוח חנויות, ושמירת גדרי הצניעות והרחקה מהכיעור הכל נעשה על דעתנו, בפיקוחנו ובשליחותינו.** באעה"ח למען קדושת ישראל, ניסן תשס"ז לפ"ק

שמואל אויערבאך	חיים יחיאל רויטמן	יוסף בנימין וואזנר	פינחס שרייבר
בן ציון מוצפי	עמרם אופמן	אליעזר הלוי דינר	שמואל דוד גרוס
מנחם מנדל פוקס	נתן קופשיץ	משה מרדכי קראפ	שלמה מחפור
			יצחק קולדצקי

לשאלות בעניני צניעות - הלבוש וההנהגה ניתן לפנות ל"משמרת החיים"
 בטל': 001170 - 05731 / 03-5743006 / פקס: 03-5743752

הערה נחוצה

עקב פניות רבות, הננו נאלצים להבהיר כי המענה הטיפוני לשאלות בהל' צניעות הלבוש והפאות שפורסם מטעם "משמר התורה" אינו אחד מהרבנים אלא מוזכר הועדה. וכפי שבכל שאלה בהלכה הדבר ברור שיש לשאול אך ורק את הרב, על אחת כמה וכמה **בעניני צניעות החמורים**, הנוגעים ליסודי הדת.

ניתן לקבל בדואר דפים בענין "כללי רוחב הבגדים" ו"כללי הנהגה במקומות צבדה".
 טל: 03-6743847

צאי לך בעקבי הצאן

באתי בזה לפרסם ולהודיע כי שמעתי מפי תלמידי חכמים ואנשי מעשה, שמרן רשכבה"ג ועמוד ההוראה של דוריני הגאון רבי יוסף שלום אלישיב שליט"א, בתקופה האחרונה שנודע שהיה בפאות איסור תקרובת עבודה זרה, מעודד ומחזק מאוד לכל הנשים השואלות אותו, להשאר במטפחת ולא לחזור לפאה נכרית.

וכן בימים אלו כאשר סיפרתי דבר זה למרן הגאון ר' מיכל יהודה ליפקוביץ שליט"א, אמר לי: "גם אני מעיד שזה נכון, שהרי גם בתי שהיא כלתו של הרב אלישיב הוא עודד וחזיק כעת להשאר במטפחת". ובאותה הזדמנות דיבר בכאב ובחריפות על המכתב שהוא כתב לאדם פרטי ואמר שפרסמו אותו שלא מרצונו ובלי רשות וכו' וכו'.

ועוד כדאי להודיע לכל מי שרוצה לדעת האמת, שלפני למעלה מעשר שנים, כאשר בני ביתי עברו מפאה למטפחת, הלכתי לדרוש ולחקור על זאת אצל גדולי דורנו שליט"א ונודע לי שנסותיהם של גדולי ישראל והם: מרן הגרא"ל שטיינמן שליט"א, ומרן הגאון ר' מיכל יהודה ליפקוביץ שליט"א, וכן מרן הגאון ר' נסים קרליץ שליט"א, וכן מרן הגאון רבי שמואל הלוי ואזנר שליט"א, וכן מרן הגאון עמוד ההלכה ר' יוסף שלום אלישיב שליט"א, וכן מרן הגר"ח קנייבסקי שליט"א, וכן מרן הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצוקל"ה, כולם נשותיהם הולכות במטפחת או בכיסויי מכובד על הפאה.

וכן מרן רשכבה"ג ר' אלעזר מנחם מן שך זצוקל"ה, אשתו הרבנית הלכה תמיד במטפחת, כפי ששמענו מהרבנית ברגמן תח" שהאמא שלה אשת מרן הרב שך זצוק"ל הלכה תמיד עם מטפחת ומעולם לא חבשה פאה. ומה שמפיצים כהיום מודעות בשם הרב שך זצ"ל שהיה סבור שבנות ישראל צריכות ללכת דוקא עם פאה, שאלתי ע"ז את נכדו הר"ר אשר ברגמן שליט"א מח"ס אורחות חסידיך ועוד, ואמר לי שהכל שקר וכזב, (ומודעות השקר כפי הנראה מפיצים מוכרי הפאות).

וכשהתיעצתי עם מרן הגרא"ל שטיינמן שליט"א בענין זה אמר לי בהאי לישנא: "זה פשוט שאשה שהולכת במטפחת צנועה יותר מאשה שחובשת פאה". וכן כשהלכתי לשאול בענין זה אצל מרן הגרמ"י ליפקוביץ שליט"א אמר לי שמטפחת עדיף, וגם אצלי הולכים במטפחת.

והנה אחרי שנודע כל זאת והאמת גלויה לעין כל איך נהגו גדולי ישראל, נצבת לפנינו שאלה נוקבת: האם לא ראוי לנו בני התורה ללכת בעקבותיהם? צאי לך בעקבי הצאן רועי ישראל עיני העדה!

ובפרט שאנו עדים לפריצות הנוראה שיש בפאות לצערנו הגדול, האם לפאות של ימינו צניעות וכיסוי ראש יקרא? וכל בר דעת יבין שאין שום דרך לעצור את פירצת הפאות כפי שמנסים לעשות כבר שנים רבות ללא הצלחה, אלא רק לעבור למטפחת שהיא הצניעות באמת, והוא קיום מצות כיסוי הראש כפשוטה וכמאמרה.

וע"ז באתי עה"ח בס"ד ש. י. בני ברק, בעמח"ס השם לנגדי / שלום באהליך / שבחה של תורה ועוד. פרטים בטל: 03-5743434

בגליון הקודם פורסמו דברי מרן הגר"ש אלישיב שליט"א ש"אם הולכים כמו פרוע ראש... עוברים איסור גמור". והיות ושמענו שנשים רבות טעו בזה והבינו שהכוונה לפאה "פרועה" במובן של היום, הרינו להבהיר (ויעביר כ"א את הדברים לביתו) ש"פרוע ראש" בלשון התורה והז"ל הכוונה "גילוי ראש", וכדפירש"י בסוטה ת. "ופרע" בכל מקום לשון גילוי הוא". (ואף שג"פ ופרע את ראש האשה פירש"י "סותר וכו'", ע"י ברא"מ דלא ממשמעות "ופרע" יליף אלא מיתור).

מרן הגר"ש אלישיב שליט"א

קטעים משיחה עם כמה רבנים בביתו - כסליו תשס"ט

האם אנו מחכים לגדולי ישראל? או ש... גדולי ישראל מחכים לנו?

השואל: היום כלל ישראל בכלל ובפרט אפוף עם צרות בלי סוף, בעיקר החלה הממארת שמפילה חללים, וכעת עם פרנסה. פעם אמרו בשם החפץ חיים¹ שעיקר הבעיה זה צניעות כי כתוב ושב מאחריך, אם הקב"ה לא איתנו יש צרות, האם זה דבר נכון?

הרב: החפץ חיים אומר, אז אתה שואל אם זה נכון?

השואל: הנושא הזה (צניעות) פרוץ מאד ואין אף אחד שמסתכל ע"ז בכלל... כשהרב אומר מילה העולם שומע את זה.

הרב: אם רוצים שומעים, אם לא רוצים לא שומעים.

השואל: קיבלתי טלפונים היום, יש הרבה צרות, הרבה חולים, מבקשים שנבוא לעשות כינוס, בכל מקום.

הרב: הצרה של הפאות, אני לא יודע איך אפשר לתקן את זה, זה כבר מושרש, גדולים וטובים הולכים עם הפאות האלו,² זה ממש פריצות שאין כמוה, אני לא יודע איך אתם יכולים לעקור את זה.

זה התחיל מהגדולים, ראשי ישיבות, צדיקים, כולם נכשלים בזה, זה פרוץ מאד, זה לא סתם אנשים מן השוק נכשלים, ממש צדיקים גמורים, צדקניות גמורות, אבל זה... אני לא יודע איך מתקנים את זה.

השואל: איך שישמעו פה מה הרב אוחז - זה מה שהקהל יקבל.

הרב: (בתנועת ביטול) מה שרוצים יקבלו.

1. הח"ח כתב זאת בפרוש במכתבו הידוע משנת תרפ"ד. הובא בגליון 25.
2. עוד ציין מרן שליט"א שאשתו של ר' איצלה בלאזר הלכה עם פאה, והדגיש: "אבל! הפאה של אשתו היתה כשרה!". לתשומת לב, הגר"י בלאזר נפטר בשנת תרס"ז, כלומר לפני למעלה ממאה שנה! וכל מי שאינו מרמה את עצמו מבין כי אין ללמוד מכך שום דבר לפאות המקובלות כיום, השונות בתכלית מהפאות שנהגו בהן בזמנו, שכמותן וכדומה להן ניתן למצוא כיום רק במוזיאון ובארכיון. ונראה שזהו עומק ועיקר כוונת מרן שליט"א בהביאו עובדה זו, (דאם כפשוטו הוא תמוה, וכדכי מרן החזו"א זצ"ל (או"ח סוסי"ט): "ואמנם חמורה היא ההלכה, ולא ניתנה להקבע ע"פ סיפורים").

כוחו של כל מעשה:

סיפרה לי בתו של מרן הגר"ש אלישיב שליט"א, שנכנסה פעם לאביה כשהיא עטורה במטפחת, ובירך אותה הרב על כך מאד. אמרה לו: אבא, זה להיום, אין זה אומר על תמיד. ענה מרן שליט"א: "כל מעשה - מעשה לעצמו, כל פעם - שכר לעצמו, את מקבלת שכר על כל הימנעות לכשעצמה!"

לברורים: 08-9740380

אדרבה, יראו אחרות וילמדו:

באור לכ"א שבט תשס"ה, נכנסנו אל הקודש למרן הגר"ש אלישיב שליט"א לשאול האם עשינו צעד נכון בכך שהחלפתי מפאה למטפחת, וענה מרן שליט"א: טוב מאד! ולשאלתנו שמא אחבוש פאה רק בשמחות כי קשה הדבר להופיע במטפחת בין נשים בשמחות, ענה: אדרבה, שתלך, אולי יראו אחרות וילמדו ממנה!

פ. 5836759 - 02

דברים נוספים (מכלי ראשון) ממרן שליט"א בענין זה יתקבלו בברכה במערכת. 02-5022132

בגליון הקודם הובא בשם כמה פוסקים דאין די בכך שהפאה ניכרת לנשים וצריך שתהיה ניכרת לאנשים בראיה בעלמא. והעירו בזה מדברי האגרות משה אה"ע ח"ב סי' יב שכ"י דדי בכך שניכר לנשים. ובאמת אין זו הערה, דהאג"מ איירי בנדון דמראית עין, ולענין זה כ' דדי בהכר לנשים, (וגם בזה יעויין בשו"ת מהרי"ל דיסקין קונטרס אחרון סי' רג דגם משום מרה"ע בעי' ניכר לכל, וכן פסק מרן הגר"ח קנייבסקי שליט"א, וכן מתבאר מדברי הגר"ש ז"ל אויערבך זצ"ל במנחת שלמה ח"ב (סי' נח אות כט). וגם בספר שהוזכר בגליון הקודם כ' דברור שצריך היכר לאנשים ותמה בזה על האג"מ, אלא שהגדלים שכתב שם אינם תואמים הוראה זו), אבל הנדון בגליון הקודם הוא משום הרהור וכמתבאר מדברי מרן הגר"ש שליט"א שאמר ע"ז "ממש ערוה", ו"שער באשה ערוה" הוא משום הרהור כמבואר בגמ' ובפוסקים, ולענין זה פשוט וברור שלא מועיל כלום מה שניכר לנשים, ו"ניכר" לענין זה היינו שאי"ז גורם הרהור כמו שערוה מחבורות. (וכמו"ל לפ"ז ברור שלא יועיל לזה שינוי בצורת התסרוקת או שביל כהה כפי שמפרסמים לאחרונה, דאין הנדון משום שטועים לחשוב שהיא פנויה, ראה מדור "התעוררות" בעמ' הקודם). ותשובת האג"מ הנ"ל נכתבה בשנת תשכ"ב שאז לא היו הפאות משוכללות כהיום ולא היה בהם משום הרהור כהיום. שאל זקניך ויאמר לך.

[יש להוסיף דתשובת האג"מ הנ"ל כבר תמהו בה רבים, דהנה בתח"ד כ' אף שאיכא מאן דחושש לאסור פאה נכרית משום מראית עין עיין בעטרת זקנים או"ח סי' עה, וכן מכל המשך התשובה משמע דכל הצד לאסור הוא רק משום מראית העין, ותמה טובא, דהרי בעטרת זקנים כ' להודיא "ו"א אפילו פאה נכרית אסור משום פריצת הראש ושער באשה ערוה", וכן הביא המ"ב סקט"ו, וענין "מראית העין" לא נזכר כלל בעטרת זקנים! וצ"ע].

דברי רבותינו גדולי הדורות

איתא **במדרש תנחומא** פ' וישלח (עה"פ ותצא דינה וכו'): "רבנן אמרי אף בחול אסור לצאת בהם (בתכשיטים) לרשות הרבים מפני שהעם מסתכלים בה ופגם הוא לאשה, שלא נתנו תכשיטין לאשה אלא שתהא מתקשטת בהן לתוך ביתה, שאין נותנין פרצה לפני הכשר, ביותר (פ' כ"ש) לפני הגנב...".

ובזהר חדש שיר השירים (ד"ה פתח ר"ש ואמר הגידה לי וכו') איתא: "מכאן דלא תתחזי אתתא בקישוטהא ובתיקונהא בר כד איהי בבעלה" (תרגום: מכאן שלא תיראה אשה בקישוטה ובתיקונה אלא כשהיא עם בעלה). [לתשומת ליבם של החוששים לדברי הזהר בענין שערות היוצאות חוץ לצמתן].

ורבינו **הפרי מגדים** בספרו "אם לבינה" (כת"י, הובא בכמה ספרים) ע' צעף כ': "ומה שאמרו חז"ל אשה לקטש לפני בעלה... וודאי כל בנות ישראל כשרות ומקשטות לפני בעלה לא ח"ו בפני אחרים, ובזכות נשים צדקניות תבוא הגאולה כימי קדם ב"ב אמר".

ובמשך חכמה פ' קדושים פ"ט ל' כ': "ונראה דזה הטעם דגזרו חכמים שלא תצא אשה בשבת בתכשיטים לשוק באשה ולא גזרו באיש... היינו שלא ייכשלו בעריות בשבתות בזמן שהם נחים ממלאכה, ורבותינו רמזו ע"ז בילקוט איוב לא, א, "ומה אתבונן על בתולה", לפיכך אמרו ז"ל שאסור לאשה לצאת בתכשיטיה אף בחול לרשות הרבים, ועיוין שם בילקוט".

[וע"ע מש"כ בענין זה **הנודע ביהודה** בספרו אהבת ציון (דרוש ה'): "הנהגה בעוה"ר שכיח הרבה בקהילתנו שבכל יום שבת קודש הולכות נשים ובתולות מקושטות ומכשילות רבים... ודרך הנשים במקומות אחרים כשהולכות ברחובות לאיזה צורך הולכות בצניעות מכוסות בבגדים והולכות בצדי הה"ר וכל כבודה בת מלך פנימה..."].

ועי' **בשלמת חיים** (ס' תרג"ג בחדש) להגרי"ח זוננפלד זצ"ל, שהשואל שם רצה להוכיח מ"מ בט"ס דפנויה לא נאמר כ"ז, והשיב הגרי"ח: "מכל המקומות אינו מוכח שמותר לצאת לרשות הרבים במקום שרבים יסתכלו בה".

ובמעם לועז פ' וישלח כ': "ושלא תתקטש אשה אא"כ היא מצויה בתוך ביתה ולא כשהיא הולכת למקום אחר, ואם יש נשים האומרות הדבר אינו עושה עלי שום רושם ולא איכפת לי הרבה שיתכלו עלי - ידעו בבירור שהן חוטאות".

ובפלא יועץ ע' מחשבה כ': "ועל אחת כמה וכמה צריכה האשה לזהר בזהירות יתירה שלא להכשיל את אחרים... ולכן תזהר שלא תצא מקושטת בפני אנשים, ותהיה כל כבודה בת מלך פנימה, ושבח אני את בני ישמעאל בענין זה שמסתירים את נשותיהם מכל איש".

ובאורחות צדיקים שער הגאווה כ': "וגם האשה המתקשטת לפני האנשים בזה היא מדלקת לבם ומכנסת הרהורים בלבם... שהיא נותנת מכשול לפני רבים...".

ובשבט מוסר פ"ז אות טו כ': "אשה צנועה אשר יראת אלוקים בלבבה ראוי שתתקטש עצמה בביתה... אשה שהיא יוצאת בחוץ מקושטת היא חוטאה ומחטיאה אחרים... והנה האשה היוצאת מקושטת גורמת מכשול עוון ותקלה...".

ובגדר עולם למרן **החפץ חיים** זיע"א פ"ד כ': "ואל יטעה אותה היצר שתנצל מן הדיו מפני שהיתה צריכה להתקטש עצמה לעיני בעלה שלא תתגנה עליו, כי באמת זוהי טעות, דזה שייך רק בביתה לבד, ולא בשוק".

ובאורחות יושר למרן **הגרי"ח קנייבסקי** שליט"א ע' צניעות כ': "וכל שכן כשיוצאין בחוץ בין אנשים שצריכין מאד לזהר בזה, ואמרו (תנחומא וישלח ס' ה) לא ניתנו תכשיטין לאשה אלא שתהא מתקשטת בהן בתוך ביתה... ובעוה"ר היום הדור פרוץ ומתקשטים ביותר וכו' והרבה יש לדבר ע"ז בעוה"ר, ואשרי מי שנוהרת בזה ולא תסתכל על חברותיה...".

כמ"כ ידועים דברי **רבינו יונה** באגרת התשובה אות נח: "וצריכה האשה שתהיה צנועה ונוהרת שלא יסתכלו בה בני אדם חוץ מבעלה... ופשוט שהתקשטות והתייפות ברחוב הינן סתירה גמורה לזהירות זו".

[והא דאיתא בתענית כג: דאשת אבא חלקיה יצאה לקראתו מקושטת, לא מפני זה נדחה כל דברי רבותינו הנ"ל (שבדואי לא נעלמה מהם גמ' זו), ד"ל שיצאה למקום שלא מצויים אנשים, וכמש"כ (על קו' אחרת) **בשלמת חיים** (ס' תרכו בישן) וז"ל "אינו מבואר שהלכו בשוק, אפשר ביתו היה סמוך להשדות". ועד"ז י"ל עוד, דיצאה לחצר שאין רבים בוקעים בו (ו"כ מטא למתא" היינו משום דהיה ביתו בקצה העיר וכנ"ל, ו"כדי שלא אתן עיני באשה אחרת" היינו מבנות החצר, דבכל חצר גרו כמה משפחות כידוע). וע"ע **בבן יהודע** שם שכ' בת"י ה' (על קו' אחרת) "ויתכן שנפל הצעיף מעליה מכח איזה סיבה", ולפ"ז יצאה מכוסה בצעיף (ואפ"ה אהני לבעלה שכשתכנס לבית לא תצטרך אלא לפשוט הצעיף ונמצאת מקושטת). ועו"ל דהנה גם על לאה אמר' במדרש רבה (וישלח פ' א') עה"פ "ותצא לאה לקראתו" שיצאה מקושטת, ועי"ש דשלא כהוגן היה ולגנות נאמר, דלפיכך ותצא דינה בת לאה" וכדפירש"י שם, ובפ"י מהר"ו שם כ' "אף שהיתה כוונתה לשמים... עכ"ז נר' שאינו מדרך המוסר", ובחי' הרד"ל שם כ' "ל"ל שהיתה כוונתה לטובה כמ"ש בתענית כג באשתו של אבא חלקיה", הרי שהשוה בין הדברים, ולפ"ז גם באשת אבא חלקיה י"ל דאה"נ שלא כהוגן עשתה (ואף ד"לסוק ענני מהך זויתא דדביתהו" אי"ז סתירה, דמ"מ צדקנית היתה, דלא מבואר שעשתה כן בקביעות), ובאמת החכמים שם תמהו ע"ז]. ויש עוד להאריך בזה, ייתכן בהזדמנות אחרת א"ה.

(נערך ע"פ הקונטרס הנפלא "באתי לגני" בענין צניעות הנשים, הנמצא בספר "אחותי כלה" על הל' שבת. ניתן להשיג אצל המחבר שליט"א: 9709403 - 02).

במה לצניעות

לכבוד עלון הכתר.

בגליון 39 הובאו עצות להקל על הקושי שישנו ביציאה בכיסוי ראש צנוע, אך העצה העיקרית לא נכתבה, והיא: **התפילה!** וכמאמר חז"ל (קידושין ל'): "יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום... ואלמלא הקב"ה עוזרו אין יכול לוי". ועי"כ גם אם ההרגשה היא שאין את הכח הנפשי הנדרש לכך, הנה הקב"ה הוא כל יכול ובעל הכוחות כולם, ובידו לתת את הכח הזה למי שחפצה בו באמת ומתפללת על כך. ובדידי הוה עובדא.

כמו"כ הנה דורנו דור הסגולות והישועות, תן צדקה - קבל ישועה, ואם בענינים גשמיים כך, בודאי שאפשר להשתמש בכך בכדי להוושע ברוחניות. (כגון: "הרינו תורמים כו"כ לארגון פלוני, או לעלון הכתר, לזכות שנקבל את כוחות הנפש הנדרשים בכדי ללכת נגד הזרם ולכסות את הראש בצניעות"). אברך מעיה"ק ירושלים.

- "עוד נלמד שאפשר שתהא המס"נ הדררגית, תחילה מסירת הרצון במקום שאינו קשה כ"כ, ומתוך כך תזכה לטיעא דשמיא מעל ליכולתה הטבעית... עד למסירת הרצון בשלמות וביטולו לרצון השי"ת".
 - "מה שלא מרעישם על כך בדורינו, יתכן שיוודעים שרבים לא ישמעו בזה... והניחו למבקשי האמת לגלות האמת בעצמם".
 - "ובפרט במה שמכונה "קאסטם", אשר עד לפני כעשר שנים היה זה שם נרדף לפריצות, שאל איך יוגדך".
 - "... וגדולי הדור יושבים ושותקים כי אונס הוא, אולם כאשר יבוא הדבר מצידנו...".
 - "וכיום מחוסר ידיעה מצוי לצערנו גם אצל הממקדים במצוות, שהפניה יוצאת בשיער אסוף, ומשנשאת יוצאת בשיער סתור, באופן שבבחרותה היה זה נחשב לחוסר צניעות".
- אלו הם קטעים ממכתב נפלא בנושא הפאות, שנכתב בתבונה ובעצת ע"י אברך חשוב מקרית ספר. המעונין לקבלו יוכל להשאיר הודעה ברורה עם שמו וכתובתו בטל': 02-5378098 או בפקס: 02-5378098-1532.

שידוכים!

עקב ההתעוררות הרבה בקרב בנות הסמינרים, דרושים בחורים בני תורה החפצים בכיסוי ראש צנוע.

- 03-9335045 (בשעות הערב).
- 077-5543311 (מטפחת בלבד. בתשלום)
- 02-5378098 (להשאיר הודעה)

יהודי יקר! אם מצב הצניעות כואב לך והינך מעונין לפעול בנושא, אנא הרם את תרומתך בכדי שנוכל בעז"ה להמשיך בהוצאת העלון. **כל תרומה תתקבל בברכה!** בתרומה של 100 ₪ ומעלה ניתן להזכיר שם בעלון. (כמו"כ ניתן לקבל טפסי הוראת קבלה). ניתן לפנות לטל': 5022132 - 02. תודה רבה.

(כמו"כ דרושים מפיצים בירושלים - בשכונת נוה יעקב מזרח וברח' סורוצקין, וכן מפיצים נוספים בב"ב)

תיקון חשוב לימי השובבי"ם - לתרום לעלון "הכתר" ולקנות שותפות בחיזוק הצניעות. (כתב לבקשת אחד התורמים).

לע"נ ר' נתן ב"ר אליהו ז"ל - נלב"ע כ"ה סיון תשס"ה.